

CENTRUL DE TRANSFER TEHNOLOGIC

400023 Cluj-Napoca, România
Str. Emil Isac nr. 13
Tel: + 40 374 834 955

www.umfcluj.ro

UMF
UNIVERSITATEA DE
MEDICINĂ ȘI FARMACIE
IULIU HAȚIEGANU
CLUJ-NAPOCA

LIMITELE EXERCITĂRII DREPTULUI DE AUTOR – COPIA PRIVATĂ

Exercitarea dreptului de autor are anumite limitări instituite chiar de Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe. Astfel, în unele cazuri prevăzute de lege este permisă utilizarea unei opere fără consimțământul autorilor, printre aceste situații încadrându-se *copia privată*.

Potrivit dispozițiilor art. 36 alin. (1) din Legea nr. 8/1996, **nu constituie o încălcare a dreptului de autor** „reproducerea unei opere fără consimțământul autorului, pentru **uz personal sau pentru cercul normal al unei familii**, cu condiția ca opera să fi fost adusă anterior la cunoștința publică, iar reproducerea să nu contravină utilizării normale a operei și să nu îl prejudicieze pe autor sau pe titularul drepturilor de utilizare.”

Prin reproducere, în sensul legii, se înțelege realizarea, integrală sau parțială, a uneia ori a mai multor copii ale unei opere, direct sau indirect, temporar ori permanent, prin orice mijloc și sub orice formă, inclusiv realizarea oricărei înregistrări sonore sau audiovizuale a unei opere, precum și stocarea permanentă ori temporară a acestora cu mijloace electronice. Excepția stabilită în norma legală devine operantă în anumite condiții:

1. Reproducerea operei fără consimțământul autorului trebuie destinată uzului personal sau cercului normal al unei familii. Legea nu definește întinderea noțiunii de cerc normal al unei familii, fapt care a generat concepții și interpretări diferite în doctrină asupra conținutului avut în vedere de legiuitor;
2. Opera trebuie să fi fost adusă la cunoștința publică anterior reproducerii;
3. Reproducerea să nu contravină utilizării normale a operei – mai precis “*nu poate fi schimbat nici genul operei (...) și nici modalitatea de folosire gândită de autor când el a decis divulgarea operei*”¹;
4. Prin reproducerea efectuată să nu fie prejudiciat autorul sau titularul drepturilor de utilizare. Cu privire la această condiție s-a arătat în doctrină că „*orice reproducere neautorizată aduce atingere drepturilor autorului ...în discuție poate intra doar întinderea prejudiciului încercat, presupus a fi mai mic în cazul copiei private*”².

Autorii au dreptul însă la o remunerație compensatorie pentru copia privată. Astfel, conform art. 114 alin. (1) din Legea nr. 8/1996 „*autorii operelor susceptibile de a fi reproduse prin înregistrări sonore sau audiovizuale pe orice tip de suport, precum și cei ai operelor susceptibile de a fi reproduse pe hârtie, direct ori indirect (...) au dreptul, împreună cu editorii, producătorii și cu artiștii interpreți sau executanți, după caz, la o remunerație compensatorie pentru copia privată*”.

¹ V. Roș, *Dreptul proprietății intelectuale. Vol. I. Dreptul de autor, drepturile conexe și drepturile sui-generis*, Editura C.H. Beck, București, 2016, p. 380

² *Ibidem.*, p. 380.

Menționăm faptul că această remunerație nu este achitată în mod direct de către realizatorul/utilizatorul copiei private, ci plata se realizează de către fabricanții și importatorii de suporturi sau aparate destinate realizării de copii ale operelor, în acord cu dispozițiile art. 114 alin. (2) din lege, indiferent dacă procedeul folosit este unul analogic sau digital. Dreptul la remunerația compensatorie pentru copia privată *nu poate face obiectul unei renunțări din partea beneficiarilor* [art. 114 alin. (1) din lege].

Remunerația se colectează de către organismele de gestiune colectoare unice, repartizându-se în mod egal între autori și editori în cazul operelor susceptibile de a fi reproduse pe hârtie [art. 116 alin. (2) din lege].

În cazul operelor reproduse pe hârtie, organismul colector unic al remunerației compensatorii desemnat de Oficiul Român pentru Drepturile de Autor este OPERA SCRISĂ.RO, mai multe informații despre activitatea acestuia putând fi obținute prin accesarea site-ului următor : <https://www.operascrisa.ro/colector-unic-copie-privata-5/>.

- *** -